Lieta Nr.C16081313/0189/14

S P R I E D U M S

Latvijas Republikas vārdā

Jēkabpilī, 2014.gada 6.janvārī

Jēkabpils rajona tiesa

tiesnesis V.Trušels

izskatot rakstveida procesā civillietu **/pers. A/, personas kods /personas kods/**, maza apmēra prasībā pret **/pers. B/, personas kods /personas kods/**, par uzturlīdzekļu piedziņu, un

k o n s t a t ē j a :

Prasītāja 2013.gada 12.jūlijā iesniedza tiesā prasības pieteikumu maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam, lūdzot tiesu piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam Ls 50 mēnesī, saskaņā ar Ministru kabineta noteikto minimālo bērna uzturlīdzekļu apmēru: līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz bērna pilngadībai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no prasības iesniegšanas dienas tiesā līdz bērna pilngadībai.

Prasītāja prasības pieteikumā norādījusi, ka lietas iztiesāšana tiesas sēdē nav nepieciešama.

2013.gada 26.septembrī saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} pantu Atbildētājam izmantojot Starptautiskās sadarbības lūgumu tika nosūtīti prasības pieteikuma un pievienoto dokumentu noraksti, nosakot termiņu aizpildītas paskaidrojuma veidlapas par prasību iesniegšanai tiesā. Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus iesniedza 2013.gada 19.novembrī. Norāda, ka prasību neatzīst, jo ir radušās šaubas par dēla /pers. C/ piederību viņam, lūdz tiesu noteikt paternitātes testu, nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 250^{25}. panta otrā daļa nosaka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Par lietas izskatīšanas rakstveida procesa datumu 2014.gada 6.janvārī prasītājai paziņots 2013. gada 14.decembrī. Atbildētājam par tiesas sēdi paziņots 2013. gada 14.decembrī nosūtītot elektroniskā pasta sūtījumu uz viņa norādīto elektronisko pasta atdresi.

Novērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

Lietā nodibināts, ko apstiprina arī lietā esošie rakstveida pierādījumi, ka par /pers. C/, personas kods /personas kods/, vecākiem reģistrēti: māte- /pers. A/ dzimusi /uzvārds/, personas kods /personas kods/, tēvs- /pers. B/, personas kods /personas kods/ (lietas 7.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta 1.daļu, katrai pusei jāpierāda tie fakti uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus, prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība, atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Atbildētājs norāda, ka ir radušās šaubas par dēla /pers. C/ izcelsmi no viņa, tomēr lietā nav cēlis prasību, par paternitātes noteikšanu.

Civillikuma 177. pants nosaka, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās. Rūpes par bērnu nozīmē viņa aprūpi, uzraudzību un tiesības noteikt viņa dzīves vietu. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i. ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar Civillikuma 178.^{1} panta pirmo daļu, ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Ikdienas aizgādību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo.

Saskaņā ar Civillikuma 179. panta pirmo daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Arī 1998. gada 8. jūlijā LR likuma „Bērnu tiesību

aizsardzības likums" 2. panta pirmā daļa nosaka, ka bērnam kā fiziski un intelektuāli nenobriedušai personai vajadzīga īpaša aizsardzība un gādība, bet 24. panta pirmā daļa nosaka, ka atbilstoši Civillikuma noteikumiem vecāku pienākums ir rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās.

Civillikuma 179. panta piektā daļa nosaka, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu.

Saskaņā ar 2013.gada 15.janvāra MK noteikumiem Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: 2.1. katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; 2.2. katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Konvencijas par bērna tiesībām 27. panta pirmā daļa nosaka, ka ikvienam bērnam ir tiesības uz viņa fiziskajai, psihiskajai, garīgajai, tikumiskajai un speciālajai attīstībai nepieciešamo dzīves līmeni. Minētā panta 2. daļa nosaka, ka vecāki vai citas personas, kas audzina bērnu, ir pirmām kārtām atbildīgi par to, lai viņu spēju un finansiālo iespēju robežās bērnam būtu nodrošināti viņa attīstībai nepieciešamie dzīves apstākļi.

Tādējādi, tiesa atzīst, ka nosakot piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, par primāru uzskatāms nepilngadīgā bērna uzturēšanas nodrošinājums.

Uzturlīdzekļi tiesas noteiktajā apmērā atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (*skat. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedumu lietā Nr.SKC-556*), piedzenami no 2013.gada 12.jūlija, kad tiesā celta prasība par uzturlīdzekļu piedziņu, jo ar prasības celšanas brīdi prasītājs saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu uzsācis savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju.

Piedzenot uzturlīdzekļus konkrētajā apmērā no /pers. B/, atbilstoši Civilprocesa likuma 35. panta pirmās daļas 3. punktam, 39. pantam un 42. panta pirmajai daļai, piedzenami arī tiesas izdevumi, no kuru samaksas pie prasības iesniegšanas tiesā prasītāji uzturlīdzekļu piedziņas lietā saskaņā ar likumu ir atbrīvoti – valsts nodeva valsts ienākumos Ls 90,00 (*euro* 128.06 *euro centi*) (Ls 50x12= Ls 600; Ls 600x15%= Ls 90) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 3.96 (*euro* 5.63 *euro* centi).

Civilprocesa likuma 41.panta pirmajā daļā noteikts, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punktā e) apakšpunktā noteikts, ka ar lietas vešanu saistītie izdevumi prasībās, kurām nav mantiska rakstura, atlīdzināmi to faktiskajā apmērā, bet ne vairāk par Ls 3000.00.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta otro daļu, ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no atbildētāja par labu prasītājam, ja viņa prasījums ir apmierināts pilnīgi vai daļēji, kā arī tad, ja prasītājs neuztur savus prasījumus sakarā ar to, ka atbildētājs tos pēc prasības iesniegšanas labprātīgi apmierinājis.

Kvīts (l.l. 6.lpp.) apstiprina, ka prasītāja /pers. A/ advokātei K.Ozolai par juridisko palīdzību prasības sagatavošanai un iesniegšanai tiesā tiesā samaksājusi Ls 20.00, apmērā, kas ir piedzenami no atbildētāja.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.1 panta noteikumiem, Atbildētājam nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei daļā par tiesas izdevumu samaksu par labu valstij – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Vadoties no teiktā, saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97.,197., 199., 204^{1}., $250.^{25}$ pantu tiesa

n o s p r i e d a:

apmierināt /pers. A/, personas kods /personas kods/, prasību par uzturlīdzekļu piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus ik mēnesi no visa veida ienākumiem dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam Ls 50,00 (*euro* 71.14 *euro centi*) apmērā, bet ne mazāk kā 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz pilngadības sasniegšanai 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2013.gada 12.jūlija.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu Ls 90,00 (euro 128.06 euro centi), ieskaitot kontā: Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, BIC kods TRELLV22, konts LV55TREL1060190911200, un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 3.96 (euro 5.63 euro centi), ieskaitot kontā: Tiesu administrācija, Valsts kase, NMR 90001672316, BIC kods TRELLV22, konts LV51TREL2190458019000, norādot iemaksas mērķi: 21499, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, ar lietas vešanu saistītos izdevumus Ls 20.00 (*euro* 28.46 *euro centi*).

Noteikt /pers.B/, termiņu labprātīgai sprieduma izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Jēkabpils rajona tiesā.

Tiesnesis: /personiskais paraksts/ V.Trušels